

P R A E F A T I O

AD VOLVMEN QVINTVM.

Collatis hactenus editis quinque volumi-
nibus plerarumque stirpium medica-
rum censum me iamiam absoluisse intelligi-
tur, et eousque me peruenisse, ut seriem
ordinum naturalium singulorum, quotquot
significare instituti ratio postulauerit, in-
tegram praestare potuerim. Elapsi com-

plures anni sunt, ex quo primum volumen comparuit, quo temporis interuallo explorare satis commodum fuit, quam lente prorepat labor tanti ambitus sub iis legibus, quas mihi met ipse praefixi, et quarum veritatis studium, non numerus voluminum euulgandorum, summa est, si iter multiplici negotiorum genere, quae munus iniungit, variisque valetudinis offensis interrumpitur.

Quapropter obstacula quaevis, quae removeri sepe patiuntur, dispellere, iam quidem in animum induxi, quo telam inceptam finiam, antequam senilis infirmitas eam relaxet, vel mors discindat, nunquam amplius vniendam. Alit impetum persuasio non in sterili me campo laborare, dum vires ad illam

illam scientiam intendo, quae praxeos medicae alter oculus est, nouis suppetiis indigentissima, et blandum iudicium, tam de norma, quam sector, quam de eiusdem documentis a me exaratis, latum a pluribus celeberrimis viris, qui in artis exercitio consenserunt, vel ipsi simili operae successus egregio manus iniecerunt, quorum **CULLENII** venerabile nomen eminet.

Vtne vero, quum huic volumini indicem, qui ad omnia spectat, subiecerim, aliquis credat, me nihil addendum vel emendandum reperisse, monendum est, Supplemento, mox subsequuturo, reliqua de stir-

pibus commemoranda me destinasse. Etenim volumine uno vel altero iam typis descripto, variis nouis stirpibus supplex pharmacopoliorum aucta fuit; exemplo Cinchonae variarum specierum, Swieteniae Mahagoni, Rhododendri chrysanthi, Pruni Padi, Clematidis Vitalbae, Geoffroyae Jamaicensis et Surinamensis, Astragali exscapi, Lactucae virosae, Violae tricoloris, rel. quae igitur suo loco et ordine antea inferi non potuerunt, nunc vero possunt. Eadem opportunitas iam patet variis partibus vegetabilibus, quarum species botanica serius modo innotuit, quorundam Balsamus Peruvianus et Tolutanus, Lignum Santalum rubrum, Nux moschata, referenda.

Super-

Supersunt pro dolor haud paucae aliae
ignotae vel dubiae speciei, vt Myrobalani
variae, Semen Ajauae, Gummi Ammonia-
cum, Myrrha, Kino aliaque sic dicta Gum-
mata, Balsamum Rakasiri, Radices Columbo,
Lopez, Chynlen, Cassumuniar, Ikan, Ligna
Aloes, Calambac, Cortices Pogerebae, An-
gusturae, Resina lutea in nouissima expedi-
tione fortiss. PHILIPP ad nouum Belgium re-
perta, rel., quas omnes peculiari sectione
complecti opus est, ne quis, licet plures non
satis confirmatae efficacie reliquis inter-
misceantur, praestantiorum tamen cogni-
tione careat. Demum accedat oportet
commemoratio virium aliquot proximis mo-
do annis de plantis iam a me lustratis, vel
ainq[ue]

primum vel curatius, perspectarum. Huius
naturae sunt experimenta varia cum Moxa
in Europa instituta, Arnicae vires in subi-
genda humorum putredine, in febribus in-
termittentibus, paralyssi, et radicis eiusdem
potior usus, Valeriana celticae cum offici-
nali comparatio, Assae foetidae in carie
ossium potentia, usus clysmatum ex aceto
et aqua, Rubiae tinctoriae virtus in ob-
structione menstrui fluxus, Dulcamarae prae-
stantia in vario morborum genere ulterius
stabilita, Belladonnae in mania et epilepsia
efficacia, Tabaci in hydrope, Nucis vomi-
cae in epilepsia, Digitalis in hydrope, Den-
tariae in scabie, Violae tricoloris in crusta
laetitia, Opii in lue venerea, laus confirmata
faponis

saponis acidi in variis morbis, rel. Haec-
ce omnia dum exsequutus fuero in con-
nubio determinationis exactae stirpium ex-
positarum vel earundem partium, effugere
me posse crediderim opprobrium botanicis
creberrime motum, nomenclatura et locomo-
tiuitate absolui, quicquid illis scientiae et
meriti insit.

Hocce spicilegio publici iuris facto ad
recudenda duo priora volumina, quae per
plures annos iam distracta fuerunt, dein re-
liqua, regrediar. In ceteris, quae super-
funt, medicaminibus, ad censuram reuocan-
dis, id moram abbreuiabit, quod prout
horum parciор longe numerus est, ita ra-

rissima disceptatio de specie, cui debentur,
obtingat, quam tamen inter vegetabilia enu-
cleare auctori saepe miram difficultatem
parit.

VOLVMEN